

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	16. november 2017

SAK NR 106-2017

REVIDERT REGIONAL STRATEGI FOR KVALITET, PASIENTSIKKERHET OG HMS

Forslag til vedtak:

Regional strategi for kvalitet, pasientsikkerhet og HMS godkjennes og gjøres gjeldende fra 2018.

Oslo, 9. november 2017

Cathrine M. Lofthus
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Regional strategi for kvalitet og pasientsikkerhet 2014-2016 ble vedtatt av styret i Helse Sør-Øst RHF 19. desember 2013¹. Strategien er nå revidert og legges frem for styret for godkjenning.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

De siste årene har det i foretaksgruppen vært en positiv utvikling knyttet til kvalitet og pasientsikkerhet, og arbeidet med disse områdene har hatt et forsterket fokus. Hovedområdene fra nåværende strategi² er fortsatt aktuelle, og ved revidering av strategien er det derfor valgt å bygge videre på disse. At områdene fortsatt er aktuelle ble bekreftet blant annet på Institute of healthcare improvements årlige kvalitetskonferanse³. Nye nasjonale føringer for arbeidet med kvalitet og pasientsikkerhet er inkludert i revidert strategi. Det gjelder spesielt implementering av pakkeforløp, krav om at pasient- og kvalitetssikkerhetsarbeid skal være en integrert del av helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet (HMS)⁴ og ny forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten⁵. Eksisterende regionale planer, strategier og rammeverk legges fortsatt til grunn for arbeidet med kvalitet, pasientsikkerhet og HMS.

Prosess for revidering av strategien

Revidering av strategien er basert på følgende gjennomførte prosess:

- Gjennomgang av årlige meldinger fra Helse Sør-Øst RHF til Helse- og omsorgsdepartementet i perioden 2014-2016 for å identifisere aktiviteter innen områdene som er aktuelle for strategien.
- Kartleggingsmøter med helseforetakene våren 2017. Tema for møtene var organisering av arbeidet med kvalitet, pasientsikkerhet og HMS, resultater og fremtidige mål, status for arbeidet med gjeldende regional strategi i helseforetakene og innspill til ny strategi.
- Utkast til strategi er diskutert i ulike møter/fora med brukerutvalg, konserntillitsvalgte, HMS- og kvalitetsledere, samhandlingsnettverk, midlertidig fagutvalg og utvidet fagdirektørmøte (der også andre ledere innenfor kvalitet, pasientsikkerhet og HMS var til stede).

Strategi for kvalitet, pasientsikkerhet og HMS

Helseforetakene har meldt tilbake at de ønsker en regional strategi for kvalitet, pasientsikkerhet og HMS, i tillegg til lokale strategier og handlingsplaner. Helseforetakenes mener det er behov for en kort, overordnet strategi, med målformuleringer hvor utviklingen kan følges over tid. På bakgrunn av dette og andre innspill i prosessen er det valgt å utforme en overordnet, spisset ny strategi der tre hovedsatsningsområder prioriteres. Målet er "Pasientens helsetjeneste" gjennom å påvirke noen av de viktigste driverne for feltet, her skissert i figuren på neste side.

¹ Helse Sør-Øst RHF Styremøte 19.12.13, sak 093-2013, Kvalitet og pasientsikkerhet

² Regional strategi for kvalitet og pasientsikkerhet 2014-2016, vedtatt av styret i Helse Sør-Øst RHF 19. desember 2013

³ <http://internationalforum.bmj.com/amsterdam/previous-events/>

⁴ <https://www.regjeringen.no/contentassets/bd8a11644b744dec8a8dc452794000e4/oppdragsdokument2016hso.pdf>

⁵ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-10-28-1250>

Styrket pasientrolle skal oppnås gjennom satsing på:

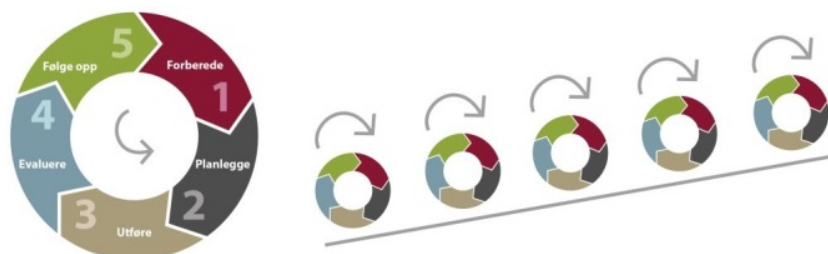
- Samvalg
- Læring og mestring
- Kommunikasjon og informasjon

Pasienter og pårørende får stadig bedre kunnskap og innsikt i sykdomsårsaker og behandlingsmuligheter. Samtidig utvikles teknologiske løsninger som gjør det mulig for flere å ta mer ansvar for egen helse, eller få behandling hjemme. I tillegg til teknologi kreves bedre kommunikasjon, informasjon, samvalg, opplæring og mestringsverktøy for å realisere pasientenes helsetjeneste ved å svare på spørsmålet «Hva er viktig for deg?»

Utvikle kvalitetsorientert ledelse gjennom satsing på:

- Lederutvikling og ansattengasjement
- HMS og pasientsikkerhet integreres
- Elektronisk styringssystem på alle nivåer

Ledelsesforankring trekkes gjennomgående fram som en av de viktigste suksessfaktorene for kvalitetsforbedringsprosjekter. Ny forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring setter krav til sterkere styring av kontinuerlig kvalitetsforbedring. Helseforetakene opplever sterkt engasjement for kvalitet hos de ansatte, men at det kan være utfordrende å gi fagpersoner tid til å lede eller delta i slikt arbeid. Forbedringssirkelen skal brukes som metode.

Siden pasientsikkerhet og HMS skal integreres er medarbeiderundersøkelsen og pasientsikkerhetsundersøkelsen slått sammen og HMS er inkludert. Undersøkelsen «ForBedring», skal gjennomføres i februar 2018. Det er etablert samarbeid mellom fagområdene HMS, HR, kvalitet og pasientsikkerhet i Helse Sør-Øst og det vurderes å styrke dette perspektivet i obligatorisk HMS-opplæring i helseforetakene.

Styringen skal i større grad baseres på kvalitetsparametere/-indikatorer knyttet til faglig kvalitet, og det skal legges mer til rette for automatiske uttrekk av data.

Redusere uønsket variasjon gjennom satsing på:

- Standardisering av pasientforløp
- Kvalitetsregistre
- Prosedyrer og sjekklister

Graden av variasjon i tilbud og resultater er såpass stor at det beskrives som svikt i helsetjenesten. Standardiserte pasientforløp som pakkeforløp, behandlingslinjer og «pasientforløp hjem til hjem», gir oversikt og legger grunnlag for å lage individuelle behandlingsplaner. Samarbeidet med kommunene er en avgjørende i dette arbeidet og må å styrkes.

Helse Sør-Øst har ansvar for 22 av 54 nasjonale kvalitetsregistre og det er potensial for bedre dekningsgrad og oppfølging, samt bruk av dataene. Det er også nødvendig å utvikle kliniske indikatorer som kan brukes til oppfølging av virksomheten lokalt både på kort og lang sikt. Disse må henge naturlig sammen med de nasjonale kvalitetsindikatorerne for å hindre dobbeltarbeid.

Status for prosedyrer er varierende og internasjonale trender går i retning av økt bruk av sjekklister.

Forslag til videre prosess og oppfølging

Strategien gjøres gjeldende for perioden 2018 -2020 og implementeres etter følgende plan:

- Strategien gjøres gjeldende for helseforetakene i oppdrag- og bestilling for 2018
- Det utarbeides en handlingsplan for oppfølging av strategien i Helse Sør-Øst RHF
- Strategi presenteres på helseforetaksnivå og i relevante fora

3. Administrerende direktørs anbefaling

Revidert strategi for kvalitet, pasientsikkerhet og HMS 2018-2020 bygger videre på «Regional strategi for kvalitet og pasientsikkerhet 2014-2016», vedtatt av styret i desember 2013, og nye nasjonale føringer er innarbeidet i strategien. I tråd med nasjonale føringer vektlegges det i revidert strategi blant annet at pasient- og kvalitetssikkerhetsarbeid skal være en integrert del av helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet (HMS) og at ny forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten skal legges til grunn i arbeidet.

Administrerende direktør konstaterer at det har vært medvirkning i utarbeidelse av revidert strategi. Det konstateres videre at det på bakgrunn av innspill i prosessen er valgt å utforme en overordnet, spisset ny strategi hvor målet er "Pasientens helsetjeneste» gjennom prioritering av tre hovedsatsningsområder:

- Styrke pasientrollen
- Utvikle kvalitetsbasert ledelse
- Redusere uønsket variasjon

Administrerende direktør anbefaler at styret vedtar strategien med de tre hovedsatsingsområdene. Strategien følges opp gjennom oppdrag- og bestilling 2018 til helseforetakene og det utarbeides en regional handlingsplan.

Trykte vedlegg:

- Forslag til regional strategi for kvalitet, pasientsikkerhet og HMS 2018-2020

Utrykte vedlegg:

- Ingen